

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 1679

Vragen van lid **Alkaya** (SP) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het bericht dat duizenden families in Angola verjaagd zijn voor project van Nederlandse bedrijven* (ingezonden 22 januari 2020).

Mededeling van Minister **Kaag** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking), mede namens de Staatssecretaris van Financiën (ontvangen 7 februari 2020).

#### Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Duizenden families in Angola verjaagd voor project van Nederlandse bedrijven»?<sup>1</sup>

#### Vraag 2

Hoe kan het dat er € 360 miljoen aan garanties van de Nederlandse staat is gegaan naar een project in Angola, dat nummer 165 (van de 180) inneemt op de corruptie index van *Transparency International*<sup>2</sup>, met een bedrijf onder leiding van een omstreden persoon als Isabel dos Santos, zonder voldoende onderzoek?

#### Vraag 3

Bent u het eens met de experts die stellen dat Van Oord, ING en Atradius te weinig hebben gedaan om corrupte betalingen en gedwongen huisuitzettingen te voorkomen? Welke verantwoordelijkheid heeft de Nederlandse staat in deze?

<sup>1</sup> Trouw, 19 januari 2020, «Duizenden families in Angola verjaagd voor project van Nederlandse bedrijven» (<https://www.trouw.nl/economie/duizenden-families-in-angola-verjaagd-voor-project-van-nederlandse-bedrijven~b59a6a27/>)

<sup>2</sup> Transparency International, Corruption Perceptions Index 2018, <https://www.transparency.org/cpi2018>

Vraag 4

Was Atradius niet op de hoogte van de lopende corruptiezaken naar de bedrijven en persoon van Isabel dos Santos?<sup>3</sup>

Vraag 5

Is het volgens procedure dat de Nederlandse kredietverzekeraar Atradius geen eigen onderzoek doet naar de bedrijven waarmee wordt samengewerkt in derde landen? Zo ja, moet een dergelijke procedure dan niet worden ingesteld? Zo nee, waarom heeft dit niet plaatsgevonden?

Vraag 6

Kan Atradius, naast Van Oord en ING, ook verantwoordelijk gehouden worden voor mogelijke corruptie als blijkt dat er te weinig onderzoek is gedaan, zoals gesteld wordt door *Transparency International Nederland*?

Vraag 7

Gaat u toezien op de belofte van Van Oord en ING dat de slachtoffers van geweld en gedwongen uithuiszetting in Luanda worden gecompenseerd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u de Kamer daarover blijvend informeren?

Vraag 8

Bent u bereid de Kamer te informeren over de uitkomsten van het gesprek dat u aangaat met Van Oord? Kunt u uw antwoord toelichten?<sup>4</sup>

Vraag 9

Wordt deze zaak meegenomen in de lopende evaluatie van de convenanten op het gebied van Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO)? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Deelt u de mening dat stellingname van ING dat er voldoende onderzoek heeft plaatsgevonden naar het Angolese bedrijf in kwestie, Urbinveste, ten opzichte van de uitspraak van hoogleraar Leen Paape dat «het volledig onduidelijk [is] of Urbinveste wel prestatie lever in ruil voor het geld» een indicatie is dat de huidige IMVO-convenanten onvoldoende effectief zijn?

Vraag 11

Worden conform de motie Alkaya/van den Hul de bedrijven ING en van Oord nu uitgesloten van deelname aan handelsmissies, totdat zij hun controles en gepaste zorgvuldigheid op orde hebben?<sup>5</sup>

### Mededeling

Naar aanleiding van de schriftelijke vragen van het lid Alkaya (SP) over het bericht dat duizenden families in Angola verjaagd zijn voor project van Nederlandse bedrijven met kenmerk 2020D02003 die werden ingezonden op 22 januari 2020 wil ik u, mede namens de Staatssecretaris van Financiën, mededelen dat het helaas niet mogelijk is deze vragen binnen de gestelde termijn te beantwoorden.

De reden hiervoor is dat het verzamelen van informatie ten behoeve van de beantwoording meer tijd vergt. De benodigde gesprekken met betrokken partijen zijn nog gaande.

<sup>3</sup> The Guardian, 19 januari 2020, «Revealed: how Angolan ruler's daughter used her status to build \$ 2bn empire» (<https://www.theguardian.com/world/2020/jan/19/isabel-dos-santos-revealed-africa-richest-woman-2bn-empire-luanda-leaks-angola>)

<sup>4</sup> Trouw, 20 januari 2020, «Minister wil opheldering van Van Oord over ontruimde woonwijk in Angola» (<https://www.trouw.nl/economie/minister-wil-opheldering-van-van-oord-over-ontruimde-woonwijk-in-angola~b154972a/>)

<sup>5</sup> Kamerstuk 26 485, nr. 302